
Засідання кафедри 10.03.2021

Засідання кафедри

Дата: 10.03.2021 р.

Час проведення: 14.25

Місце проведення: он-лайн

Порядок денний

1. Обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Доповідач: Бабич Н.М., гарант ОП

2. Обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Доповідач: Мартинчук О.В., гарант ОП

3. Обговорення проєкту нової освітньо-професійної програми «Стратегії втручання при аутизмі» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Доповідач: Скрипник Т.В., гарант ОП

4. Про затвердження Програми комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Доповідач: Мартинчук О.В.

5. Про визнання результатів навчання здобувачів освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у неформальній освіті.

Доповідач: Бабич Н.М.

6. Різне.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ №6 засідання кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

- 1. Обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.**

Доповідач: Бабич Н.М., гарант ОП

СЛУХАЛИ: *Бабич Н.М.*, канд. пед. наук, гаранта ОП, яка презентувала зміст та структурно-логічну схему нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Гарант ОП відзначила, що зміни до освітньо-професійної програми зумовлені необхідністю уточнення змісту освітньо-професійної програми «Логопедія» відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 16.06.2020 р. № 799).

Крім того, у процесі реалізації освітньої програми (виконання навчального плану, розроблення робочих програм навчальних дисциплін, проведення практичної підготовки, атестацій, анкетування) впродовж 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 навчальних років група забезпечення отримала відгуки від викладачів, студентів, керівників баз практик і роботодавців із низкою побажань щодо оптимізації певних компонентів освітньо-професійної програми. Потреба в опануванні новими знаннями, навичками, технологіями була виявлена при аналізі підготовки фахівців спеціальної освіти, сучасного ринку праці щодо вимог до рівня підготовки сучасних спеціалістів, міжнародного досвіду. Гарант ОП зазначила, що удосконалення змісту і структури освітньої програми відбувалось на основі вивчення досвіду зарубіжних закладів вищої освіти, що представлено у додатку до протоколу засідання кафедри, та вивчення досвіду українських закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку за аналогічними освітніми програмами. Зокрема, вивчення досвіду Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Донбаського державного педагогічного університету дало змогу врахувати при розробленні освітньої програми традиційні класичні підходи до підготовки майбутніх вчителів-логопедів, які полягають у забезпеченні медико-біологічної, психологічної, психолінгвістичної, педагогічної складових, що є підґрунтям для формування логодіагностичної та логокорекційної компетентностей майбутніх вчителів-логопедів та відведенні більше ніж 30 кредитів на формування цих компетентностей під час вивчення освітнього компоненту «Логопедія».

Отже, відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта та відгуків стейкхолдерів було внесено зміни у такі розділи:

- загальна інформація про освітню програму (уточнення кваліфікації);
- перелік компетентностей випускника;
- програмні результати навчання;
- перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічну послідовність.

Гарант ОП проінформувала, що зазначені зміни призвели до розробки нової редакції опису освітньо-професійної програми.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри з пропозиціями щодо удосконалення ОП. У процесі дискусії професорсько-викладацьким складом кафедри узгоджено:

- зміст та структурно-логічну схему освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- зміст спеціалізованих вибіркових блоків навчальних дисциплін для розширення фахових компетентностей здобувачів у сфері інклюзивного навчання, раннього втручання та психолого-педагогічної підтримки дітей з аутизмом.

Інформацію про обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розміщено на сайті кафедри за посиланням: <https://cutt.ly/vIVSwYe>

УХВАЛИЛИ:

- 1.1. Схвалити загалом проєкт нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.01 Логопедія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- 1.2. Здійснити низку зустрічей з різними стейкхолдерами, зацікавленими в забезпеченні якості освітньої діяльності за цією освітньою програмою та дотичними до спеціальності 016 Спеціальна освіта (здобувачами, випускниками, роботодавцями, вітчизняною та зарубіжною академічною спільнотою).

Результати голосування: за – одноголосно

2. Обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В.*, д. пед. н., гаранта ОП, яка презентувала зміст та структурно-логічну схему нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (додаток В до протоколу засідання кафедри).

Гарант ОП зазначила, що зміни до освітньо-професійної програми зумовлені необхідністю уточнення змісту освітньо-професійної програми 016.01.01 «Логопедія» відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 05.01.2021 р. № 28).

Крім того, у процесі реалізації освітньої програми (виконання навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін,

проведення практики та атестацій) впродовж 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 навчальних років група забезпечення отримувала відгуки від викладачів, студентів, керівників баз практик і роботодавців із низкою побажань щодо оптимізації певних компонентів освітньо-професійної програми. Потреба в опануванні новими знаннями, навичками, технологіями була виявлена при аналізі міжнародного досвіду підготовки фахівців зі спеціальної освіти, ринку праці щодо вимог до рівня підготовки сучасних фахівців, запиту випускників.

Мартинчук О.В. зазначила, що відповідно до Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта, аналізу міжнародного досвіду, відгуків стейкхолдерів було внесено зміни у такі розділи:

- загальна інформація про освітню програму (уточнення кваліфікації),
- перелік програмних компетентностей випускника,
- результати навчання,
- перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічну послідовність.

Гарант ОП проінформувала, що зазначені зміни призвели до розробки нової редакції опису освітньо-професійної програми.

Особливу увагу зацентувала на блоках вибіркових дисциплін, спрямованих на поглиблення медичної та психологічної компетентності логопеда.

Так, вивчення дисциплін блоку «Міофункціональна терапія» спрямовано на набуття здобувачами освіти здатності: здійснювати оцінювання функціонального стану артикуляційного апарату в команді із фахівцями ортодонтичного профілю; визначати міофункціональні порушення артикуляційного апарату та створювати спільні програми їх подолання засобами ортодонтичного лікування та міогімнастичних вправ; диференціювати орофациальні міофункціональні розлади та пов'язані з ними потенційні звички. Вивчення дисциплін блоку «Психологічні технології в логопедичній практиці» спрямовано на набуття здобувачами освіти здатності застосувати психологічні технології як допоміжні у процесі організації комплексної підтримки осіб з порушеннями мовлення.

Гарант ОП зазначила, що удосконалення змісту і структури освітньо-професійної програми відбувалось на основі вивчення досвіду таких зарубіжних закладів вищої освіти, як: Monmouth University (США), University of South Dakota (США), Nord University (Норвегія), Академія спеціальної педагогіки імені М. Гжегожевської (Польща) та інших (у додатку Г представлено міжнародний досвід, який використано при розробленні ОП «Логопедія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти).

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри з пропозиціями щодо удосконалення ОП. У процесі дискусії професорсько-викладацьким складом кафедри узгоджено:

- зміст та структурно-логічну схему освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- зміст спеціалізованих вибіркових блоків навчальних дисциплін «Міофункціональна терапія» та «Психологічні технології в логопедичній практиці» для розширення фахових логодіагностичної та логокорекційної компетентностей здобувачів вищої освіти.

УХВАЛИЛИ:

- 2.1. Схвалити загалом проєкт нової редакції освітньо-професійної програми 016.01.01 Логопедія зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня;
- 2.2. Здійснити низку зустрічей з різними стейкхолдерами, зацікавленими в забезпеченні якості освітньої діяльності за цією освітньою програмою та дотичними до спеціальності 016 Спеціальна освіта (здобувачами, випускниками, роботодавцями, вітчизняною та зарубіжною академічною спільнотою).

Результати голосування: за – одноголосно

3. Обговорення проєкту нової освітньо-професійної програми «Стратегії втручання при аутизмі» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ: *Скрипник Т.В.*, д. психол. н., гаранта ОП, яка презентувала зміст та структурно-логічну схему нової освітньо-професійної програми «Стратегії втручання при аутизмі» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти (додаток Д до протоколу засідання кафедри).

Гарант ОП зазначила, що започаткування програми підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом, зумовлено низкою чинників, серед яких:

- 1) тенденція до збільшення кількості цих осіб в усьому світі, так само – і в Україні;
- 2) щорічне збільшення кількості дітей з розладами аутистичного спектра у закладах освіти;
- 3) численні запити стейкхолдерів на фахівців зі сформованими компетентностями у сфері навчання, виховання і розвитку осіб з аутизмом;
- 4) відсутність традицій надання відповідної підтримки цим особам в Україні.

Особливі освітні потреби осіб з розладами аутистичного спектра унікальні, й світовою спільнотою напрацьовано численні ефективні підходи, які уможливають: позитивну динаміку їхнього навчання і розвитку; набуття ними різноманітних професій; появу здатності до самостійного проживання і самореалізації у соціумі. Гарант ОП зазначила, що зібраний інтернаціональний професорсько-викладацький склад кафедри разом з експертами, які будуть

викладати гостьові лекції, здатен у повній мірі забезпечити якісне навчання за обраною спеціалізацією та відпрацювання необхідних компетентностей у межах практичної діяльності.

Особливу увагу Скрипник Т.В. зацентувала на використанні терміну «розлади аутистичного спектра». Так, у профілі ОП група розробників послуговується терміном «розлади аутистичного спектра», оскільки саме цей термін закріплено єдиному вагомому в Україні документі щодо аутизму – «Уніфікованому клінічному протоколі первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації (2015 р.). Крім того, вживання терміну «розлади аутистичного спектра», скорочено РАС обґрунтовано: орфографічними та синтаксичними правилами української мови; традиціями вживання цього терміну в переважній більшості мов, споріднених до української (окрім польської); аргументацією фахівців-експертів психіатричної галузі.

Проект програми розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти України з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня та вивчення міжнародного досвіду.

ВИСТУПИЛИ: викладачі кафедри з пропозиціями щодо удосконалення ОП.

У процесі дискусії професорсько-викладацьким складом кафедри узгоджено:

- зміст та структурно-логічну схему освітньо-професійної програми «Втручання при аутизмі» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- зміст спеціалізованих вибіркових блоків навчальних дисциплін для розширення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти.

УХВАЛИЛИ:

- 3.1. Схвалити загалом проєкт нової редакції освітньо-професійної програми «Втручання при аутизмі» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації «Логопедія» для другого (магістерського) рівня;
- 3.2. Здійснити низку зустрічей з різними стейкхолдерами, зацікавленими в забезпеченні якості освітньої діяльності за цією освітньою програмою та дотичними до спеціальності 016 Спеціальна освіта (здобувачами, роботодавцями, вітчизняною та зарубіжною академічною спільнотою).

Результати голосування: за – одноголосно

4. Про затвердження Програми комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

СЛУХАЛИ: *Мартинчук О.В.*, завідувача кафедри, яка винесла на обговорення зміст програми комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Завідувач кафедри зазначила, що отримання першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, освітньо-професійною програмою «Логопедія» базується на визначенні рівня підготовки випускників із дисциплін циклу, спрямованого на формування фахових компетентностей, відповідного навчального плану.

Чинним навчальним планом передбачена така форма державної атестації: комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальної педагогіки та логопедії.

ВИСТУПИЛИ: гарант ОП, група забезпечення ОП, які надали пропозиції щодо змістового наповнення програми комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії.

У результаті обговорення професорсько-викладацьким складом узгоджено, що програма комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії має передбачати дотримання співвідношення теоретичного компоненту, що проявляється у визначенні рівня сформованості базових знань та уявлень у галузі спеціальної педагогіки, інклюзивної освіти, логопедії, спеціальної психології, спеціальних методик розвитку мовлення і навчання мови дітей з тяжкими порушеннями мовлення, та практичного, який передбачає володіння уміннями і навичками забезпечення корекційно-педагогічного супроводу освітнього процесу в спеціальних та інклюзивних закладах освіти.

Також досягнуто спільного рішення, що на комплексний екзамен зі спеціальної педагогіки та логопедії буде винесено зміст наступних навчальних дисциплін:

- Спеціальна педагогіка з історією
- Спеціальна психологія
- Логопедія
- Спеціальна методика розвитку мовлення дітей раннього і дошкільного віку з порушеннями мовлення
- Спеціальна методика навчання української мови і читання дітей молодшого шкільного віку з ТПМ
- Інклюзивна освіта

Узгоджено форму проведення атестації – комбінована (тестова + усна відповідь) – та критерії оцінювання.

УХВАЛИЛИ: затвердити Програму комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальної педагогіки та логопедії для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Результати голосування: за – одноголосно

Завідувач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти

Олена МАРТИНЧУК